Valtioneuvoston asetus

kuntien toiminnan tehostamisen ja sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistamisen valtionavustuksista

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään valtionavustuslain (688/2001) 8 §:n ja valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 7 c §:n 1 momentin nojalla, sellaisena kuin niistä jälkimmäinen on laissa 689/2001:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään kuntien toiminnan tehostamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistamista tukeviin hankkeisiin osoitettavan valtionavustuksen myöntämisestä, maksamisesta ja käytöstä. Valtionavustuksesta säädetään lisäksi valtionavustuslaissa (688/2001).

2 §

Valtionavustuksen myöntämisen edellytykset

Valtionavustusta voidaan myöntää usean kunnan yhteiseen toiminnan tehostamista, sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamista tai pelastustoimen uudistamista tukevaan hankkeeseen, joka liittyy:

1) palveluiden järjestämistehtävän ja tuottamisen toimintamallien ja ohjauksen kehittämiseen ja yhtenäistämiseen;
2) palveluverkkoa koskevaan selvitykseen ja suunnitelmaan;
3) palveluketjujen ja -kokonaisuuksien määrittelyyn;
4) palveluverkon ja palveluketjujen johtamisen kehittämiseen ja tiedolla johtamiseen;
5) tieto- ja viestintäteknisten ratkaisujen yhtenäistämiseen; tai
6) muiden kuin 1—5 kohdassa tarkoitettujen kustannuskehityksen hillintään liittyvien toimenpiteiden valmisteluun.

Hankkeeseen osallistuvien kuntien ja kuntayhtymien yhteenlasketun asukasluvun tulee olla vähintään 80 prosenttia maakunnan asukasluvusta tai 3 momentissa tarkoitetun erityisen syyn perusteella määritellyn muun alueen asukasluvusta. Maakunnalla tarkoitetaan maakuntajakolain (1159/1997) 1 §:n 2 momentin nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettuja muita maakuntia kuin Ahvenanmaan maakuntaa sellaisina kuin ne ovat 1 päivänä tammikuuta 2021.

Valtionavustus voidaan myöntää hankkeelle, joka poikkeaa maakuntaperusteisesta aluejaosta, jos siihen on erityinen sosiaali- ja terveyspalvelujen ja pelastustoimen palvelujen järjestämiseen ja kehittämiseen liittyvä perusteltu syy.

Avustuksen myöntämisessä arvioidaan erityisesti hankkeen yhteiskunnallisen ja taloudellisen vaikuttavuuden toteutumista sekä hankkeen yleistä merkitystä.

3 §

Valtionavustuksen saaja

Valtionavustusta voidaan myöntää kunnalle tai kuntayhtymälle.

Avustus myönnetään ja maksetaan sille kunnalle tai kuntayhtymälle, joka on sitoutunut vastaamaan valtionavustuksen käytöstä koko hankkeessa (hankehallinnoija). Hankehallinnoijan on tehtävä sopimus muiden hanketta toteuttavien tahojen kanssa.

4 §

Valtionavustuksen enimmäismäärä

Myönnettävän valtionavustuksen enimmäismäärä saa olla enintään 80 prosenttia hankkeen valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista. Enimmäismäärää laskettaessa kustannuksiin ei hyväksytä sellaista arvonlisäveron osuutta, joka ei jää avustuksen saajan lopulliseksi kustannukseksi.

5 §

Hyväksyttävät kustannukset

Valtionavustukseen oikeuttavia kustannuksia ovat hankkeen toteuttamisen ja arvioinnin kannalta tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset:

1) henkilöstökustannukset;
2) matkakustannukset;
3) toimitilojen, laitteiden ja kaluston vuokrat;
4) materiaalien, tarvikkeiden ja vastaavien tuotteiden kustannukset sekä muut toimintakustannukset;
5) ulkopuolisista lähteistä hankitun tutkimuksen, tietämyksen sekä konsultoinnin ja vastaavien asiantuntijapalveluiden kustannukset;

Kunnan tai kuntayhtymän omien toimintayksiköiden veloittamien kustannusten on oltava kirjanpidon toteutuneisiin menoihin perustuvia.

Hankkeilla tulee olla erillinen projektikirjanpito.

6 §

Valtionapuviranomaiset

Tämän asetuksen mukaisissa valtionavustuksissa valtionapuviranomaisena toimivat valtioneuvoston ohjesäännön (262/2003) 3 luvun mukaisesti omilla toimialoillaan sosiaali- ja terveysministeriö, valtiovarainministeriö ja sisäministeriö.

Aluehallintovirasto hoitaa sosiaali- ja terveysministeriön myöntämien avustusten maksatukseen liittyvät tehtävät ministeriön ohjeiden mukaisesti.

7 §

Valtionavustuksen hakeminen

Valtionavustusta haetaan valtionapuviranomaisen erikseen ilmoittamalla tavalla ja ilmoittamana ajankohtana.

Hakemuksesta on käytävä ilmi hankkeen:

1) tavoitteet, niiden saavuttamiseksi suunnitellut toimenpiteet ja tavoiteltavat tulokset;
2) tulosten hyödyntämistä koskeva suunnitelma;
3) toteuttamisen aikataulu ja organisointi;
4) hankehallinnoija;
5) muut hankkeen toteuttamiseen sitoutuneet tahot;

6) kokonaisrahoitus, arvio osallistujatahojen rahoitusosuuksista sekä kokonaiskustannukset;
7) suhde muihin kohdealueen keskeisiin hankkeisiin ja niiden toteutukseen.

8 §

Yhteistyövelvoite

Hankkeeseen osallistuvien kuntien, kuntayhtymien sekä hankehallinnoijan tulee sitoutua osallistumaan alueen toimijoiden ja ministeriöiden palveluiden järjestämistä ja tuottamista sekä toiminnan kustannusvaikuttavuutta koskeviin keskusteluihin.

Valtionavustuksen saajan tulee raportoida hankkeen etenemisestä valtionapuviranomaisen antaman ohjeistuksen mukaisesti.

9 §

Selvitys

Valtionavustuksen saajan on laadittava valtionapuviranomaisen ilmoittamalla tavalla selvitys hankkeella saavutetuista tuloksista ja hankkeen vaikuttavuudesta, muuttuneista toimintatavoista, tulosten hyödynnettävyydestä sekä hankkeen toteuttamisesta ja sen kustannuksista. Selvitykseen on liitettävä tilintarkastajan lausunto avustuksen käytöstä. Selvitys on annettava valtionavustuspäätöksessä ilmoitettavan määräajan kuluessa hankkeen päättymisestä. Hankehallinnoijan tulee huolehtia selvityksen toimittamisesta valtionapuviranomaiselle.

10 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 20 päivänä tammikuuta 2020.

Helsingissä 16 päivänä tammikuuta 2020

Kuntaministeri Sirpa Paatero

Finanssineuvos Ville-Veikko Ahonen